

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ГАЦКО
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ
ОПШТИНСКА УПРАВА
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДУ, ФИНАНСИЈЕ И ДРУШТВЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ**

Број : 03/2-330-3/19

Датум : 14.02.2019.године

ИНФОРМАЦИЈА О СТАЊУ У ПРИВРЕДИ ОПШТИНЕ ГАЦКО

Фебруар 2019. године

Одјељење за привреду, финансије и друштвене дјелатности сачинило је информацију о стању у привреди општине Гацко на основу прикупљених података од Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге Бања Лука (АПИФ), Републичког завода за статистику РС, Пореске управе РС и Завода за запошљавање РС.

Циљ ове анализе је добијање информација за утврђивање трендова пословања привредних субјеката на подручју општине Гацко по различитим хијерархијским нивоима класификације дјелатности (по подручјима и областима) у периоду 2016. – 2017. године.

Методологија рада

Методологија на основу које је урађено истраживање пословања пословних субјеката на подручју општине Гацко у циљу добијања информације за утврђивање трендова пословања субјеката по подручјима и областима класификације дјелатности за посматрани период (подаци за 2018. годину тренутно нису доступни) подразумјевала је:

1. Прикупљање података.
2. Дефинисање индикатора за анализу.
3. Обраду података.
4. Анализу прикупљених података.
5. Креирање извјештаја.

Пословни субјекат је основни субјекат који је предмет уписа у Регистар, односно субјекат који је стекао својство пословног субјекта уписом у судски или неки други регистар или на основу законског прописа – одлуке о оснивању.

Основна (претежна) дјелатност је дјелатност која у највећој мјери доприноси формирању укупне додатне вриједности, односно дјелатност путем које субјект остварује највећи приход, односно запошљава највећи број радника.

Споредна дјелатност је свака друга дјелатност која доприноси формирању укупне додатне вриједности, односно која за резултат има одређену робу, производ или услугу која се продаје трећим лицима.

Помоћна дјелатност омогућава реализацију основне и споредне дјелатности - рачуноводство, превоз за сопствене потребе, складиштење и сл.

Запослени су сва лица која имају заснован радни однос на неодређено или одређено вријеме са пуним или непуним радним временом.

Увидом у регистар привредних субјеката који се води код АПИФ-а, на подручју наше општине регистровано је:

-40 привредних субјеката - од тога:

8 АД (од којих 2 не раде -УиТ Гацко и Планинско добро Гацко):

- 1 АД- из области производње и снабдијевања електричном енергијом,
- 1 АД-из области саобраћаја,
- 1 АД-из области трговине,
- 2 АД-из области снабдијевања водом, канализација и управљање отпадом,
- 1 АД- из области стручних, научних и техничких дјелатности.

- 32 приватно предузеће ДОО:

- 14 ДОО - из области трговине,
- 8 ДОО – из области грађевинарства,
- 1 ДОО- из области саобраћаја,
- 3 ДОО– из области прерађивачке индустрије,
- 1- из области вађења руда и камена,
- 1 - из области производње и снабдијевања електричном енергијом,
- 1 – из области административних и помоћних услужних дјелатности,
- 2 – из области стручних, научних и техничких дјелатности.

За једно привредно друштво нема података о врсти дјелатности.

-3 задруге

-9 јавних установа

-4 здравствене установе,(2 стоматолошке, 2 апотеке)

По критеријуму броја радника постојећа предузећа можемо сврстати по величини на:

- 1 велико, (преко 250 запослених),
- 5 средњих, (од 50 – 250 запослених) и
- 4 мала (од 10 – 50 запослених).

Остала предузећа подлијежу категорији микро предузећа са мање од 10 запослених радника.

Преглед подручја у којима је забиљежена активност пословних субјеката на територији општине Гацко

Према Уредби о класификацији дјелатности Републике Српске (“ Службени гласник Републике Српске”, број 9/13), пословни субјекти своју дјелатност могу регистровати у 21 подручју.

Уредбом се прописује садржај класификације дјелатности који је усклађен са прописима донесеним на нивоу БиХ.

Класификација се примјењује за доношење и праћење мјера економске и социјалне политике, у статистици и евиденцији, у прикупљању, обради и објављивању података према дјелатностима, у научно истраживачком и аналитичком раду и за упис дјелатности у судски или посебни регистар.

Класификација се састоји од четири хијерархијска нивоа, који су означени на сљедећи начин:

- подручје (означено једнословном абecedном шифром),
- област (означена двоцифреним бројчаном шифром),
- грана (означена троцифреним бројчаном шифром) и
- разред (означена четвороцифреним бројчаном шифром).

Од 43 пословна субјекта која су доставила своје извјештаје, пословна активност на територији општине Гацко одвија се у 12 подручја и 21 области што је приказано у сљедећој табели као и процентуално учешће пословних субјеката по областима и подручјима.

Шифра области	Назив области	Број пословних субјеката	% заступљености
ПОДРУЧЈЕ В - ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА		1	100,00%
07	Вађење руда метала	1	100,00%
ПОДРУЧЈЕ С – ПЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА		3	100,00%
20	Производња хемикалија и хемијских производа	1	33,33%
23	Производња осталих производа од неметалних минерала	1	33,33%
33	Поправак и инсталација машина и опреме	1	33,34%
ПОДРУЧЈЕ Д – ПРОИЗВОДЊА И СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА		2	100,00%
35	Снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	2	100,00%
ПОДРУЧЈЕ Е – СНАБДИЈЕВАЊЕ ВОДОМ; КАНАЛИЗАЦИЈА; УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ И ДЈЕЛАТНОСТИ САНАЦИЈЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ		2	100,00%
36	Прикупљање, пречишћавање и снабдијевање водом	1	50,00%
38	Прикупљање отпада, дјелатности обраде и одлагања отпада; рециклажа материјала	1	50,00%
ПОДРУЧЈЕ F - ГРАЂЕВИНАРСТВО		8	100,00%

41	Изградња објеката високоградње	1	12,50%
42	Изградња објеката нискоградње	4	50,00%
43	Специјализоване грађевинске дјелатности	3	37,50%
ПОДРУЧЈЕ G – ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И НА МАЛО, ПОПРАВКА МОТОРНИХ ВОЗИЛА И МОТОЦИКАЛА		16	100,00%
45	Трговина на велико и на мало моторним возилима и мотоциклима, поправка моторних возила и мотоцикала	1	6,25%
46	Трговина на велико, сем трговине моторним возилима и мотоциклима,	7	43,75%
47	Трговина на мало, сем трговине моторним возилима и мотоциклима,	8	50,00%
ПОДРУЧЈЕ H – САОБРАЋАЈ И СКЛАДИШТЕЊЕ		2	100,00%
49	Копнени саобраћај и цјевоводни транспорт	2	100,00%
ПОДРУЧЈЕ M – СТРУЧНЕ, НАУЧНЕ И ТЕХНИЧКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ		3	100,00%
71	Архитектонске и инжењерске дјелатности, техничко испитивање и анализа	1	33,33%
74	Остале стручне, научне и техничке дјелатности	1	33,33%
75	Ветеринарске дјелатности	1	33,34%
ПОДРУЧЈЕ P - ОБРАЗОВАЊЕ		1	100,00%
85	Образовање	1	100,00%
ПОДРУЧЈЕ Q – ДЈЕЛАТНОСТИ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ И СОЦИЈАЛНОГ РАДА		3	100,00%
86	Дјелатности здравствене заштите	3	100,00%
ПОДРУЧЈЕ R – УМЈЕТНОСТ, ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА		1	100,00%
93	Спортске забавне и рекреативне дјелатности	1	100,00%
ПОДРУЧЈЕ S – ОСТАЛЕ УСЛУЖНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ		1	100,00%
94	Дјелатности организација на бази учлањења	1	100,00%
УКУПНО ПОСЛОВНИХ СУБЈЕКТА		43	100,00%

Трговина на велико и на мало, поправка моторних возила и мотоцикала је најзаступљеније подручје на територији наше општине у којем је у 2017. години пословало највише предузећа, од којих се 50% баве трговином на мало, сем трговине моторним возилима и мотоциклима.

Грађевинарство је подручје које заузима друго мјесто на подручју општине Гацко, у којем послује 8 предузећа, од којих се њих 4 баве пословима нискоградње или процентуално 50%.

Прерађивачка индустрија заузима треће мјесто. Према класификацији дјелатности у овом подручју послују 3 пословна субјекта.

Анализа укупних прихода општине Гацко

Укупни приходи пословних субјеката на територији општине Гацко за које су били доступни финансијски извјештаји за 2017. годину износили су **151.582.439 КМ**, док су у 2016. години укупни остварени приходи износили **153.527.875 КМ**. Уочљиво је да је у 2017. години дошло до пада укупних прихода у односу на 2016. годину за 1.945.436 КМ или процентуално **1,27%**.

Упоредни приказ укупних прихода по подручјима и областима и њихово процентуално учешће у укупном приходу посматраног подручја (за период 2017. -2016. година) дат је у следећој табели:

Шифра области	Назив области	Укупни приходи 2017.г. КМ	% у подручју	Укупни приходи 2016.г. КМ	%у подручју
ПОДРУЧЈЕ В - ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА		0	100,00%	0	100,00%
07	Вађење руда метала	0	100,00%	0	100,00%
ПОДРУЧЈЕ С – ПЕРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА		917.286	100,00%	1.204.864	100,00%
20	Производња хемикалија и хемијских производа	104.088	11,35%	153.622	12,75%
23	Производња осталих производа од неметалних минерала	103.895	11,33%	100.409	8,33%
33	Поправак и инсталација машина и опреме	709.303	77,32%	950.833	78,92%
ПОДРУЧЈЕ D – ПРОИЗВОДЊА И СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА		127.830.167	100,00%	119.555.788	100,00%
35	Снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	127.830.167	100,00%	119.555.788	100,00%
ПОДРУЧЈЕ Е – СНАБДИЈЕВАЊЕ ВОДОМ; КАНАЛИЗАЦИЈА; УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ И ДЈЕЛАТНОСТИ САНАЦИЈЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ		1.781.501	100,00%	1.732.498	100,00%
36	Прикупљање, пречишћавање и снабдијевање водом	815.808	45,79%	825.224	47,63%
38	Прикупљање отпада, дјелатности обраде и одлагања отпада; рециклажа материјала	965.693	54,21%	907.274	52,37%
ПОДРУЧЈЕ F - ГРАЂЕВИНАРСТВО		10.452.846	100,00%	20.052.202	100,00%
41	Изградња објеката високоградње	548.043	5,24%	728.742	3,63%
42	Изградња објеката нискоградње	2.284.004	21,85%	3.149.303	15,71%
43	Специјализоване грађевинске дјелатности	7.620.799	72,91%	16.174.157	80,66%
ПОДРУЧЈЕ G – ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И НА МАЛО, ПОПРАВКА МОТОРНИХ ВОЗИЛА И МОТОЦИКАЛА		6.598.803	100,00%	6.922.934	100,00%
45	Трговина на велико и на мало моторним возилима и мотоциклима, поправка моторних возила и мотоцикала	319.277	4,84%	346.187	5,00%
46	Трговина на велико, сем трговине моторним возилима и мотоциклима,	1.371.603	20,79%	1.251.356	18,08%
47	Трговина на мало, сем трговине моторним возилима и мотоциклима,	4.907.923	74,37%	5.325.391	76,92%
ПОДРУЧЈЕ H – САОБРАЋАЈ И СКЛАДИШТЕЊЕ		2.257.819	100,00%	2.156.876	100,00%
49	Копнени саобраћај и цјевоводни транспорт	2.257.819	100,00%	2.156.876	100,00%

ПОДРУЧЈЕ М – СТРУЧНЕ, НАУЧНЕ И ТЕХНИЧКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ		519.819	100,00%	476.453	100,00%
71	Архитектонске и инжењерске дјелатности, техничко испитивање и анализа	268.841	51,72%	209.053	43,88%
74	Остале стручне, научне и техничке дјелатности	0	0,00%	0	0,00%
75	Ветеринарске дјелатности	250.978	48,28%	267.400	56,12%
ПОДРУЧЈЕ Р - ОБРАЗОВАЊЕ		47.196	100,00%	47.928	100,00%
85	Образовање	47.196	100,00%	47.928	100,00%
ПОДРУЧЈЕ Q – ДЈЕЛАТНОСТИ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ И СОЦИЈАЛНОГ РАДА		1.093.658	100,00%	1.338.079	100,00%
86	Дјелатности здравствене заштите	1.093.658	100,00%	1.338.079	100,00%
ПОДРУЧЈЕ R – УМЈЕТНОСТ, ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА		81.344	100,00%	40.253	100,00%
93	Спортске забавне и рекреативне дјелатности	81.344	100,00%	40.253	100,00%
ПОДРУЧЈЕ S – ОСТАЛЕ УСЛУЖНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ		2.000	100,00%	0	100,00%
94	Дјелатности организација на бази учлањења	2.000	100,00%	0	100,00%
УКУПНИ ПРИХОДИ		151.582.439	100,00%	153.527.875	100,00%

Анализирајући укупне приходе пословних субјеката по регистрованим дјелатностима, највеће учешће у оствареним приходима од пословне дјелатности имају следећа подручја:

ПОДРУЧЈЕ	Укупни приходи у 2017.г. КМ	% у УП	Укупни приходи у 2016.г. КМ	% у УП
ПОДРУЧЈЕ D – ПРОИЗВОДЊА И СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ , ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА	127.830.167	84,33%	119.555.788	77,87%
ПОДРУЧЈЕ F - ГРАЂЕВИНАРСТВО	10.452.846	6,90%	20.052.202	13,06%
ПОДРУЧЈЕ G – ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И НА МАЛО, ПОПРАВКА МОТОРНИХ ВОЗИЛА И МОТОЦИКАЛА	6.598.803	4,35%	6.922.934	4,50%

Из претходне табеле видљиво је да укупни приходи у подручју D -производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом , паром и климатизација, имају највеће учешће у укупним приходима општине и да су у 2017. години у порасту у односу на 2016.годину, док су у подручју F- грађевинарство и подручју G- трговина на велико и на мало, поправка моторних возила и мотоцикала у паду.

У посматраном периоду пословни субјекти су пословали у 21 различитој области те су највећи приходи остварени у следећим:

ОБЛАСТ	Укупни приходи у 2017.г. КМ	Укупни приходи у 2016.г. КМ
-снабдијевање електричном енергијом, гасом , паром и климатизација	127.830.167	119.555.788
-специјализоване грађевинске дјелатности	7.620.799	16.174.157
-трговина на мало, сем трговине моторним возилима и мотоциклим.	4.907.923	5.325.391

Анализа укупних расхода општине Гацко

Укупни расходи пословних субјеката на територији општине Гацко за 2017. годину износили су **147.109.912 КМ**, док су у 2016. години укупни остварени расходи износили **149.937.067 КМ** што значи да је у 2017. години остварен пад укупних расхода у односу на 2016.годину за 2.827.155 КМ или процентуално **1,27%**.

Упоредни приказ укупних расхода по подручјима и областима и њихово процентуално учешће у укупном расходу посматраног подручја (за период 2017. -2016. година) дат је у сљедећој табели:

Шифра области	Назив области	Укупни расходи 2017.г. КМ	% у подручју	Укупни расходи 2016.г. КМ	%у подручју
ПОДРУЧЈЕ В - ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА		1.183	100,00%	1.063	100,00%
07	Вађење руда метала	1.183	100,00%	1.063	100,00%
ПОДРУЧЈЕ С – ПЕРЕАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА		414481	100,00%	503614	100,00%
20	Производња хемикалија и хемијских производа	99522	24,01%	148781	29,54%
23	Производња осталих производа од неметалних минерала	102623	24,76%	89739	17,82%
33	Поправак и инсталација машина и опреме	212336	51,23%	265094	52,64%
ПОДРУЧЈЕ Д – ПРОИЗВОДЊА И СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА		126.021.634	100,00%	123.898.681	100,00%
35	Снабдијевање електричном енергијом,гасом, паром и климатизација	126021634	100,00%	123898681	100,00%
ПОДРУЧЈЕ Е – СНАБДИЈЕВАЊЕ ВОДОМ; КАНАЛИЗАЦИЈА; УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ И ДЈЕЛАТНОСТИ САНАЦИЈЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ		2.077.267	100,00%	2.052.110	100,00%
36	Прикупљање, пречишћавање и снабдијевање водом	1.058.984	50,98%	1.100.066	53,61%
38	Прикупљање отпада, дјелатности обраде и одлагања отпада; рециклажа материјала	1.018.283	49,02%	952.044	46,39%
ПОДРУЧЈЕ F - ГРАЂЕВИНАРСТВО		7.869.481	100,00%	12.139.947	100,00%

41	Изградња објеката високоградње	495.790	6,30%	614.684	5,06%
42	Изградња објеката нискоградње	2.025.797	25,74%	3.028.995	24,95%
43	Специјализоване грађевинске дјелатности	5.347.894	67,96%	8.496.268	69,99%
ПОДРУЧЈЕ G – ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И НА МАЛО, ПОПРАВКА МОТОРНИХ ВОЗИЛА И МОТОЦИКАЛА		6.415.562	100,00%	7.050.269	100,00%
45	Трговина на велико и на мало моторним возилима и мотоциклима, поправка моторних возила и мотоцикала	283.677	4,42%	300.168	4,26%
46	Трговина на велико, сем трговине моторним возилима и мотоциклима,	1.278.710	19,93%	1.200.746	17,03%
47	Трговина на мало, сем трговине моторним возилима и мотоциклима,	4.853.175	75,65%	5.549.355	78,71%
ПОДРУЧЈЕ H – САОБРАЋАЈ И СКЛАДИШТЕЊЕ		2.134.283	100,00%	2.114.950	100,00%
49	Копнени саобраћај и цјевоводни транспорт	2.134.283	100,00%	2.114.950	100,00%
ПОДРУЧЈЕ M – СТРУЧНЕ, НАУЧНЕ И ТЕХНИЧКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ		520.417	100,00%	433.660	100,00%
71	Архитектонске и инжењерске дјелатности, техничко испитивање и анализа	264.222	50,77%	161.975	37,35%
74	Остале стручне, научне и техничке дјелатности	0	0,00%	0	0,00%
75	Ветеринарске дјелатности	256.195	49,23%	271.685	62,65%
ПОДРУЧЈЕ P - ОБРАЗОВАЊЕ		42.006	100,00%	47.702	100,00%
85	Образовање	42.006	100,00%	47.702	100,00%
ПОДРУЧЈЕ Q – ДЈЕЛАТНОСТИ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ И СОЦИЈАЛНОГ РАДА		1.511.010	100,00%	1.615.866	100,00%
86	Дјелатности здравствене заштите	1.511.010	100,00%	1.615.866	100,00%
ПОДРУЧЈЕ R – УМЈЕТНОСТ, ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА		100.996	100,00%	77.938	100,00%
93	Спортске забавне и рекреативне дјелатности	100.996	100,00%	77.938	100,00%
ПОДРУЧЈЕ S – ОСТАЛЕ УСЛУЖНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ		1.592	100,00%	1.267	100,00%
94	Дјелатности организација на бази учлањења	1.592	100,00%	1.267	100,00%
УКУПНИ РАСХОДИ		147.109.912	100,00%	149.937.067	100,00%

Анализирајући укупне расходе пословних субјеката по регистрованим дјелатностима, највеће учешће у оствареним расходима од пословне дјелатности имају сљедећа подручја:

ПОДРУЧЈЕ	Укупни расходи у 2017.г. КМ	% у УП	Укупни расходи у 2016.г. КМ	% у УП
ПОДРУЧЈЕ D – ПРОИЗВОДЊА И СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ , ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА	126.021.634	85,66%	123.898.681	82,63%
ПОДРУЧЈЕ F - ГРАЂЕВИНАРСТВО	7.869.481	5.35%	12.139.947	8,10%
ПОДРУЧЈЕ G – ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И НА МАЛО, ПОПРАВКА МОТОРНИХ ВОЗИЛА И МОТОЦИКАЛА	6.415.562	4,36%	7.050.269	4,70%

Из предходне табеле видљиво је да укупни расходи у подручју D -производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом , паром и климатизација, имају највеће учешће у укупним расходима општине из пословне активности да су у порасту у посматраном периоду у односу на 2016. годину, док су у подручју F- грађевинарство и подручју G- трговина на велико и на мало, поправка моторних возила и мотоцикала у паду.

У посматраном периоду пословни субјекти су пословали у 21 различитој области те су највећи расходи остварени у сљедећим:

ОБЛАСТ	Укупни расходи у 2017.г. КМ	Укупни расходи у 2016.г. КМ
-снабдијевање електричном енергијом, гасом , паром и климатизација	126.021.634	123.898.681
-специјализоване грађевинске дјелатности	5.347.894	8.496.175
-трговина на мало, сем трговине моторним возилима и мотоциклим.	4.853.175	5.549.355

На подручју које покрива општина Гацко највећи број привредних субјеката је регистрован у подручју трговине на велико и на мало, поправке моторних возила и мотоцикала, а затим слиједи подручје грађевинарства.

Највећи привредни гигант на територији наше општине је Ри ТЕ Гацко који остварује највеће приходе и запошљава највећи број радника и представља окосницу привредног развоја.

У 2017. години вриједност извезених роба и услуга износила је **243.188 КМ** што је тек **16,59 %** од вриједности извезених роба и услуга која је у 2016. години износила **1.466.014 КМ**.

У 2017. години **13** привредних друштава је пословало са укупним нето гугитком у износу од **996.436 КМ**.

Самостално предузетништво

Законска дефиниција занатско-предузетничке дјелатности обухвата сваку привредну дјелатност утврђену важећом класификацијом дјелатности коју физичко лице обавља производњом, прометом и пружањем услуга на тржишту, ради стицања добити и за чије обављање није потребан други облик организовања. Посао регистрационог органа је управни поступак, везан за израду рјешења о регистрацији угоститељских, трговинских, занатских и других радњи, њиховом статусу до престанка рада као и свим промјенама које прате њихово пословање од тренутка оснивања до дана одјаве.

Средином 2017-е године успостављен је Централни регистар предузетника, јединствена

електронска апликација за регистрацију пословања у форми предузетника, која се користи у свим јединицама локалне самоуправе Републике Српске, заснована на принципима промовисања најбоље праксе и једнообразности. Велика новина у раду регистрационог органа од дана почетка рада наведене апликације је обавеза електронске израде и потписивања аката у поступку регистрације предузетника, електронско потписивање прилога и додјела статуса електронског документа. Такође, прибављање јединственог идентификационог броја врши се путем апликације, уколико странка достави увјерење да нема доспјелих, а неизмирених пореских обавеза, чиме је смањено трајање поступка регистрације када се чекало да странка прибави ЈИБ у Пореској управи.

Упоредо са електронском верзијом регистра предузетника, регистрациони орган води и регистар у писаном облику.

Према подацима из Одјељења за привреду, финансије и друштвене дјелатности који су обрађени на крају године, са даном 31.12.2018.године била су регистрована 103 предузетника. То је нешто мањи број у односу на исти датум 2017.године када је било регистровано 107 предузетника.

На основу Закона о Занатско предузетничкој дјелатности дјелатности („Службени гласник РС“, бр 117/11, 121/12 ,67/13 и 44/16) у 2018.години издато је 50 рјешења која се односе на оснивање предузетника, трајни и привремени престанак рада и све врсте промјена које се односе на рад предузетника. Остатак захтјева односио се издавање увјерења, везаних углавном за оснивање предузетника и увјерења о подацима о којима се води службена евиденција, и доставе података о подацима којима располаже овај орган.

Највећи број новорегистрованих дјелатности у периоду између 01.01.2018.и 01.01.2019.године је из области трговине и угоститељства (што се може видјети у приложеној табели бр.1), а то је уобичајен тренд у нашој општини годинама уназад. Важећим Законом о Занатско предузетничкој дјелатности дјелатности („Службени гласник РС“, бр 117/11, 121/12 ,67/13 и 44/16) странкама је олакшан како процес оснивања, тако и поступка одјаве дјелатности, и у финансијком и у временском смислу, смањен је обим документације у односу на претходна законска рјешења и ограничено вријеме доношења рјешења, а у припреми је и Нацрт Закона о измјенама и допунама Закона о занатско предузетничкој дјелатности, којим ће додатно бити странкама олакшан поступак регистрације, као и спровођење поступка који обавља регистрациони орган.

Табела бр.1-Структура новорегистрованих предузетника за период 01.01.2018-01.01.2019.г.

Сектори дјелатности	Предузетници	Структура(%)
ПОЉОПРИВРЕДА, ШУМАРСТВО И РИБОЛОВ	-	-
ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА	-	-
ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	-	-
ПРОИЗВОДЊА И СНАДБИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА	-	-
СНАДБИЈЕВАЊЕ ВОДОМ; КАНАЛИЗАЦИЈА, УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ И ДЈЕЛАТНОСТИ САНАЦИЈЕ (РЕМЕДИЈАЦИЈЕ) ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	-	-
ГРАЂЕВИНАРСТВО	-	-
ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И НА МАЛО; ПОПРАВКА МОТОРНИХ ВОЗИЛА И МОТОЦИКАЛА	4	33.33
САОБРАЋАЈ И СКЛАДИШТЕЊЕ	1	8.33
ДЈЕЛАТНОСТИ ПРУЖАЊА СМЈЕШТАЈА, ПРИПРЕМЕ И ПОСЛУЖИВАЊА ХРАНЕ; ХОТЕЛИЈЕРСТВО И УГОСТИТЕЉСТВО	4	33.33
ИНФОРМАЦИЈЕ И КОМУНИКАЦИЈЕ	-	-
ФИНАНСИЈСКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ И ДЈЕЛАТНОСТИ ОСИГУРАЊА	-	-
ПОСЛОВАЊЕ НЕКРЕТНИНАМА	-	-

СТРУЧНЕ, НАУЧНЕ И ТЕХНИЧКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	-	-
АДМИНИСТРАТИВНЕ И ПОМОЋНЕ УСЛУЖНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	-	-
ЈАВНА УПРАВА И ОДБРАНА; ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ	-	-
ОБРАЗОВАЊЕ	1	8.33
ДЈЕЛАТНОСТИ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ И СОЦИЈАЛНОГ РАДА	-	-
УМЈЕТНОСТ, ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА	2	16.67
ОСТАЛЕ УСЛУЖНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	-	-
ДЈЕЛАТНОСТИ ДОМАЋИНСТАВА КАО ПОСЛОДАВЦА; ДЈЕЛАТНОСТИ ДОМАЋИНСТАВА КОЈА ПРОИЗВОДЕ РАЗЛИЧИТУ РОБУ И ОБАВЉАЈУ РАЗЛИЧИТЕ УСЛУГЕ ЗА СОПСТВЕНУ УПОТРЕБУ	-	-
ДЈЕЛАТНОСТИ ЕКСТЕРИТОРИЈАЛНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И ОРГАНА	-	-
УКУПНО:	12	100

Највећи број поднесених захтјева за оснивање предузетника се односи на пољопривредну дјелатност (фарме крава, оваца, угој воћа и поврћа...) што је директна последица јавних позива, тј Програма запошљавања и самозапошљавања које спроводи ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске, у сарадњи са Владама Р.Српске и Србије. У протеклој години реализована су два таква програма, с тим да је рок за подношење пријава на други „Програм подстицања развоја предузетништва код младих старости до 35 година-стартап Српска, био 4.јануар ове године, тако да се још не знају коначни резултати поднесених пријава. С тим у вези, ово одјељење не може ријешити поднесене захтјеве за регистрацију наведених дјелатности док се не оконча цјелокупни процес везан за дате пројекте, јер странке приликом аплицирања на исте достављају само увјерење да су поднијели захтјев за регистрацију, које им издаје овај орган. Већина захтјева се реализује када и ако странке добију средства за које аплицирају, у супротном одустају од захтјева, тако да се коначан број ријешених захтјева из области пољопривреде не може стриктно навести. Досадашња пракса са лицима која су добила поменута средства показује да се такви предузетници воде као активни годину дана, највише двије, јер су то углавном била лица којима су фалиле одређене године стажа до остваривања права на пензију, па су поменути средства успјели уплатити неопходне доприносе и послје тога одјављују дјелатност.

Министарство привреде и предузетништва је максимално олакшало странкама приступ приликом регистровања дјелатности кроз овакве пројекте, на начин што је сугерисало органима у локалним управама да им се не тражи потребна документација за регистрацију до тренутка кад добију средства. У Одсјеку за развој предузетништва при поменутом Министарству актуелна су усаглашавања и преговори са предстваницима Завода за запошљавање, у вези са иницијативом Министарства за промјену услова и докумената у поступку остваривања права на одобравање новчаних средстава за самозапошљавање код Завода.

Што се тиче структуре предузетника према дјелатностима, стање је такво да преовладава трговина на велико и мало, поправка моторних возила и мотоцикала, са 39 регистрованих радњи, а нешто мањи број је у области пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерства и угоститељства, са 31 регистрованим предузетником. Што се тиче осталих сектора дјелатности детаљан приказ је у табели бр.2

Табела бр.2 -Структура предузетника према дјелатностима на дан 31.12.2018.г

Сектори дјелатности	Предузетници	Структура (%)
ПОЉОПРИВРЕДА, ШУМАРСТВО И РИБОЛОВ	2	1.94
ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА	-	-
ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	8	7.77

ПРОИЗВОДЊА И СНАДБИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА	-	-
СНАДБИЈЕВАЊЕ ВОДОМ; КАНАЛИЗАЦИЈА, УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ И ДЈЕЛАТНОСТИ САНАЦИЈЕ (РЕМЕДИЈАЦИЈЕ) ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	-	-
ГРАЂЕВИНАРСТВО	1	0.97
ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И НА МАЛО; ПОПРАВКА МОТОРНИХ ВОЗИЛА И МОТОЦИКАЛА	39	37.86
САОБРАЋАЈ И СКЛАДИШТЕЊЕ	8	7.77
ДЈЕЛАТНОСТИ ПРУЖАЊА СМЈЕШТАЈА, ПРИПРЕМЕ И ПОСЛУЖИВАЊА ХРАНЕ; ХОТЕЛИЈЕРСТВО И УГОСТИТЕЉСТВО	31	30.10
ИНФОРМАЦИЈЕ И КОМУНИКАЦИЈЕ	-	-
ФИНАНСИЈСКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ И ДЈЕЛАТНОСТИ ОСИГУРАЊА	-	-
ПОСЛОВАЊЕ НЕКРЕТНИНАМА	-	-
СТРУЧНЕ, НАУЧНЕ И ТЕХНИЧКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	3	2.91
АДМИНИСТРАТИВНЕ И ПОМОЋНЕ УСЛУЖНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	-	-
ЈАВНА УПРАВА И ОДБРАНА; ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ	-	-
ОБРАЗОВАЊЕ	2	1.94
ДЈЕЛАТНОСТИ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ И СОЦИЈАЛНОГ РАДА	-	-
УМЈЕТНОСТ, ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА	2	1.94
ОСТАЛЕ УСЛУЖНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	7	6.80
ДЈЕЛАТНОСТИ ДОМАЋИНСТАВА КАО ПОСЛОДАВЦА; ДЈЕЛАТНОСТИ ДОМАЋИНСТАВА КОЈА ПРОИЗВОДЕ РАЗЛИЧИТУ РОБУ И ОБАВЉАЈУ РАЗЛИЧИТЕ УСЛУГЕ ЗА СОПСТВЕНУ УПОТРЕБУ	-	-
ДЈЕЛАТНОСТИ ЕКСТЕРИТОРИЈАЛНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И ОРГАНА	-	-
УКУПНО:	103	100

Према врсти занимања (основно, допунско, додатно) стање у предузетништву у нашој општини је приказано табелом бр.3, гдје се може видјети да је доминантно основно занимање (53,40%), нарочито у области трговине, а додатно занимање има нешто мањи удио (37,68%).

Према информацији коју смо добили у Пореској управи, Подручна јединица Гацко, број запослених са даном 31.12.2018.године је износио 179, а број се односи на власнике радњи којима је то основно занимање и лица која су запослена код власника радњи, који су делатност регистровали као додатно занимање.

Табела бр.3. Структура предузетника према врсти занимања на дан 31.12.2018.г.

Сектори дјелатности	Основно	Основно (%)	Допунско	Допунско (%)	Додатно	Додатно (%)	Укупно
ПОЉОПРИВРЕДА, ШУМАРСТВО И РИБОЛОВ	-	-	2	1.94	-	-	2
ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА	-	-	-	-	-	-	-
ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	6	5.83	1	0.97	1	0.97	8
ПРОИЗВОДЊА И СНАДБИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА	-	-	-	-	-	-	-

СНАДБИЈЕВАЊЕ ВОДОМ; КАНАЛИЗАЦИЈА, УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ И ДЈЕЛАТНОСТИ САНАЦИЈЕ (РЕМЕДИЈАЦИЈЕ) ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	-	-	-	-	-	-	-
ГРАЂЕВИНАРСТВО	-	-	-	-	1	0.97	1
ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И НА МАЛО; ПОПРАВКА МОТОРНИХ ВОЗИЛА И МОТОЦИКАЛА	24	23.30	1	0.97	14	13.59	39
САОБРАЋАЈ И СКЛАДИШТЕЊЕ	7	6.80	1	0.97	-	-	8
ДЈЕЛАТНОСТИ ПРУЖАЊА СМЈЕШТАЈА, ПРИПРЕМЕ И ПОСЛУЖИВАЊА ХРАНЕ; ХОТЕЛИЈЕРСТВО И УГОСТИТЕЉСТВО	10	9.71	2	1.94	19	18.45	31
ИНФОРМАЦИЈЕ И КОМУНИКАЦИЈЕ	-	-	-	-	-	-	-
ФИНАНСИЈСКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ И ДЈЕЛАТНОСТИ ОСИГУРАЊА	-	-	-	-	-	-	-
ПОСЛОВАЊЕ НЕКРЕТНИНАМА	-	-	-	-	-	-	-
СТРУЧНЕ, НАУЧНЕ И ТЕХНИЧКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	1	0.97	1	0.97	1	0.97	3
АДМИНИСТРАТИВНЕ И ПОМОЋНЕ УСЛУЖНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	-	-	-	-	-	-	-
ЈАВНА УПРАВА И ОДБРАНА; ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ	-	-	-	-	-	-	-
ОБРАЗОВАЊЕ	-	-	1	0.97	1	0.97	2
ДЈЕЛАТНОСТИ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ И СОЦИЈАЛНОГ РАДА	-	-	-	-	-	-	-
УМЈЕТНОСТ, ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА	1	0.97	-	-	1	0.97	2
ОСТАЛЕ УСЛУЖНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	6	5.83	-	-	1	0.97	7
ДЈЕЛАТНОСТИ ДОМАЋИНСТАВА КАО ПОСЛОДАВЦА; ДЈЕЛАТНОСТИ ДОМАЋИНСТАВА КОЈА ПРОИЗВОДЕ РАЗЛИЧИТУ РОБУ И ОБАВЉАЈУ РАЗЛИЧИТЕ УСЛУГЕ ЗА СОПСТВЕНУ УПОТРЕБУ	-	-	-	-	-	-	-
ДЈЕЛАТНОСТИ ЕКСТЕРИТОРИЈАЛНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И ОРГАНА	-	-	-	-	-	-	-
УКУПНО:	55	53.40	9	8.74	39	37.86	103

У протеклој години одјављено је 16 предузетника, највише у области дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерства и угоститељства (43.75%), а остатак је приказан у табели бр.4.

Разлози које странке наводе приликом подношења захтјева за трајну одјаву су углавном економске природе, немогућност опстанка у малој средини, ниски приходи у односу на законске обавезе према општини и држави. Додуше, према упутствима које регистрациони органи добијају из Министарства привреде и предузетништва, странке нису у обавези да наводе разлоге престанка рада нити је регистрациони орган дужан да наводи исто приликом издавања рјешења.

Табела бр.4 Одјављени предузетници за период 01.01.2018-01.01.2019

Сектори дјелатности	Предузетници	Структура (%)
ПОЉОПРИВРЕДА, ШУМАРСТВО И РИБОЛОВ	3	18.75
ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА	-	-
ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	-	-
ПРОИЗВОДЊА И СНАДБИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ,, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА	-	-
СНАДБИЈЕВАЊЕ ВОДОМ; КАНАЛИЗАЦИЈА, УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ И ДЈЕЛАТНОСТИ САНАЦИЈЕ (РЕМЕДИЈАЦИЈЕ) ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	-	-
ГРАЂЕВИНАРСТВО	-	-
ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И НА МАЛО; ПОПРАВКА МОТОРНИХ ВОЗИЛА И МОТОЦИКАЛА	6	37.50
САОБРАЋАЈ И СКЛАДИШТЕЊЕ	-	-
ДЈЕЛАТНОСТИ ПРУЖАЊА СМЈЕШТАЈА, ПРИПРЕМЕ И ПОСЛУЖИВАЊА ХРАНЕ; ХОТЕЛИЈЕРСТВО И УГОСТИТЕЉСТВО	7	43.75
ИНФОРМАЦИЈЕ И КОМУНИКАЦИЈЕ	-	-
ФИНАНСИЈСКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ И ДЈЕЛАТНОСТИ ОСИГУРАЊА	-	-
ПОСЛОВАЊЕ НЕКРЕТНИНАМА	-	-
СТРУЧНЕ, НАУЧНЕ И ТЕХНИЧКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	-	-
АДМИНИСТРАТИВНЕ И ПОМОЋНЕ УСЛУЖНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	-	-
ЈАВНА УПРАВА И ОДБРАНА; ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ	-	-
ОБРАЗОВАЊЕ	-	-
ДЈЕЛАТНОСТИ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ И СОЦИЈАЛНОГ РАДА	-	-
УМЈЕТНОСТ, ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА	-	-
ОСТАЛЕ УСЛУЖНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	-	-
ДЈЕЛАТНОСТИ ДОМАЋИНСТАВА КАО ПОСЛОДАВЦА; ДЈЕЛАТНОСТИ ДОМАЋИНСТАВА КОЈА ПРОИЗВОДЕ РАЗЛИЧИТУ РОБУ И ОБАВЉАЈУ РАЗЛИЧИТЕ УСЛУГЕ ЗА СОПСТВЕНУ УПОТРЕБУ	-	-
ДЈЕЛАТНОСТИ ЕКСТЕРИТОРИЈАЛНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И ОРГАНА	-	-
УКУПНО:	16	100

Што се тиче облика организовања, у нашој општини преовладава самостално обављање предузетничке дјелатности, а као ортаклук је регистрована једна ауто школа.

Према времену обављања дјелатности, сви предузетници су у протеклој години радили током цијеле године и није било случајева сезонског обављања дјелатности.

У протеклој години рјешењем је двојици предузетника одобрено спољнотрговинско

пословање.

Што се тиче родне структуре, као самостални предузетници мушкарци предњаче са 58.65 %, а жене учествују са 41.35%. Занимљив податак је да је мушка власничка структура доминантнија у области угоститељства, а женска у области трговине.

Према мјесту обављања дјелатности структура предузетника на дан 31.12.2018.г.је таква да преовладава обављање дјелатности у пословном простору (86.41%), што је представљено табелом бр.5.

Табела бр.5-Структура предузетника према мјесту обављања дјелатности

Сектори дјелатности	Пословни простор	Пословни простор (%)	Стамбени простор	Стамбени простор (%)	Без простора	Без простора (%)	Укупно
ПОЉОПРИВРЕДА, ШУМАРСТВО И РИБОЛОВ	2	1.94	-	-	-	-	2
ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА	-	-	-	-	-	-	-
ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	6	5.83	2	1.94	-	-	8
ПРОИЗВОДЊА И СНАДБИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ,, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА	-	-	-	-	-	-	-
СНАДБИЈЕВАЊЕ ВОДОМ; КАНАЛИЗАЦИЈА, УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ И ДЈЕЛАТНОСТИ САНАЦИЈЕ (РЕМЕДИЈАЦИЈЕ) ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	-	-	-	-	-	-	-
ГРАЂЕВИНАРСТВО	-	-	-	-	1	0.97	1
ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И НА МАЛО; ПОПРАВКА МОТОРНИХ ВОЗИЛА И МОТОЦИКАЛА	39	37.86	-	-	-	-	39
САОБРАЋАЈ И СКЛАДИШТЕЊЕ	-	-	-	-	8	7.77	8
ДЈЕЛАТНОСТИ ПРУЖАЊА СМЈЕШТАЈА, ПРИПРЕМЕ И ПОСЛУЖИВАЊА ХРАНЕ; ХОТЕЛИЈЕРСТВО И УГОСТИТЕЉСТВО	31	30.10	-	-	-	-	31
ИНФОРМАЦИЈЕ И КОМУНИКАЦИЈЕ	-	-	-	-	-	-	-
ФИНАНСИЈСКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ И ДЈЕЛАТНОСТИ ОСИГУРАЊА	-	-	-	-	-	-	-
ПОСЛОВАЊЕ НЕКРЕТНИНАМА	-	-	-	-	-	-	-
СТРУЧНЕ, НАУЧНЕ И ТЕХНИЧКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	3	2.91	-	-	-	-	3
АДМИНИСТРАТИВНЕ И ПОМОЋНЕ УСЛУЖНЕ	-	-	-	-	-	-	-

ДЈЕЛАТНОСТИ							
ЈАВНА УПРАВА И ОДБРАНА; ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ	-	-	-	-	-	-	-
ОБРАЗОВАЊЕ	-	-	-	-	2	1.94	2
ДЈЕЛАТНОСТИ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ И СОЦИЈАЛНОГ РАДА	-	-	-	-	-	-	-
УМЈЕТНОСТ, ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА	1	0.97	-	-	1	0.97	2
ОСТАЛЕ УСЛУЖНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	7	6.80	-	-	-	-	7
ДЈЕЛАТНОСТИ ДОМАЋИНСТАВА КАО ПОСЛОДАВЦА; ДЈЕЛАТНОСТИ ДОМАЋИНСТАВА КОЈА ПРОИЗВОДЕ РАЗЛИЧИТУ РОБУ И ОБАВЉАЈУ РАЗЛИЧИТЕ УСЛУГЕ ЗА СОПСТВЕНУ УПОТРЕБУ	-	-	-	-	-	-	-
ДЈЕЛАТНОСТИ ЕКСТЕРИТОРИЈАЛНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И ОРГАНА	-	-	-	-	-	-	-
УКУПНО:	89	86.41	2	1.94	12	11.65	103

На подручју општине Гацко активне су 4 издвојене јединице, једна са основним сједиштем предузетника у нашој општини, а остале три са сједиштима у другим општинама.

Запосленост на територији општине Гацко

Укупан број запослених по свим основама на територији општине Гацко биљежи тренд раста. Подаци за последње три године дати су у сљедећој табели:

Година	2016	2017	2018
Укупно	3046	3222	3293
Мушкарци	2052	2160	2221
Жене	999	1062	1072

Извор: Пореска управа РС, Подручна јединица Гацко

На подручју општине у 2018. години било је укупно **3293** запослених што је за **71** или процентуално **2,2%** радника више у односу на 2017. годину.

У области самосталног предузетништва у 2018. години било је 179 запослених или у проценту **5,44%**.

Највећи број радника у 2017. години био је запослен у РИТЕ Гацко, њих **1911** што у односу на укупан број запослених износи **59,31%**.

Привредни субјекти који своју пословну активност обављају у подручју грађевинарства у истој години запошљавали су **235** радника или процентуално **7,29 %**.

Област снабдијевања водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације животне средине запошљавала је **128** радника или процентуално **3,97%**.

На евиденцији Бироа за запошљавање Гацко на дан 31.05.2018. године налазило се **910** лица који активно траже запослење, а структура незапослених по стручној спреми изгледа овако:

Структура незапослених по стручној спреми	Мај 2017	Мај 2018
НК	111	105
ПК-НСС	7	7
КВ	329	315
ССС	312	325
ВКВ	6	6
ВШС	13	16
ВСС	112	136
Доктори наука	0	0
Укупно	890	910

Извор: Биро за запошљавање Гацко

Просјечне бруто и нето плате у КМ на подручју општине за посматрани период дате су у следећој табели:

Година	2015	2016	2017
Бруто плате	1639	1641	1619
Нето плате	1002	1010	997

Извор: Републички завод за статистику РС

Закључак

Анализом постојећег стања на простору општине утврђено је да постоје све потребне јавне службе као што су: трговине за свакодневно и повремено снабдијевање становништва, хотел, угоститељски објекти, филијале банака, пошта, испоставе осигуравајућих друштава, дјелатности пословних и транспортних услуга, управно-административне службе, услужне и сервисне дјелатности, бензинске пумпе, зелена пијаца и др.

У послеријатном периоду дошло је до пада привредне активности, што је у великој мјери последица неуспјешног процеса приватизације и прилагођавања савременим трендовима. Три значајна привредна субјекта који су били заштитни знак Гацка престала су са радом: АД “Планинско добро” Гацко, АД “Угоститељство и туризам” Гацко и фабрика декоративних тканина АД “Декоратива” Гацко која је у процесу стечаја и тренутно је у фази продаје имовине. АД “Гатачко поље” Гацко још увек егзистира са свега три уполсена радника

На стање у области привреде утичу многи фактори. Тешкоће и ограничења се односе на низак ниво укупне привредне активности и конкурентности привреде, оптерећености привреде фискалним наметима, незадовољавајући ниво инвестиционих улагања, проблем приступа капиталу за инвестиције и обртном капиталу, отежано усвајање европских стандарда квалитета и обезбјеђење нових технологија.

Закључак који се намеће пратећи стање у претходној, али и годинама уназад, је да је неопходно унапријеђење позитивног пословног окружења, раст конкуренције, смањење обавеза према држави, легислатива која би додатно олакшала пут од идеје до реализације, разматрање могућности давања подстицаја за неке дефицитарне облике предузетништва, неопходно је предузети мјере и активности у циљу искориштавања расположивих ресурса и давања доприноса успјешнијем

пословању привреде, а које би се огледале у садржајима на стварању повољнијег пословног амбијента, привлачењем инвеститора, одређеном врстом подстицаја за развој малих и средњих предузећа и предузетништва, те брзом и квалитетном рјешавању питања из надлежности локалне управе који су битни за нормално пословање предузећа, све са циљем раста локалног привредног развоја .

Информацију припремила

Ranka Jankovic
Ранка Јањић

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА

Dragan Papovic
Драган Паповић

